

Børne- og Undervisningsministeriet
Att. Juridisk Kontor

24. januar 2023

Høringsvar angående forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24)

Danske HF & VUC takker for muligheden for at give bemærkninger til udkast til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24), som vi modtog i høring den 4. januar. Foreningens bemærkninger fremgår af det følgende.

Inddragelse og bred forankring i kommende elevfordelingsmodel

Foreningen noterer sig, at regeringen ønsker at tilbagerulle forældreindkomst som kriterium ved midlertidigt at gøre alle zoner til afstandszoner i elevfordelingsmodellen samt at regeringen planlægger at indlede forhandlinger om en ny model for elevfordeling, så denne kan træde i kraft fra skoleåret 2024/2025.

Danske HF og VUC finder det vigtigt, at forhandlingerne om den kommende elevfordelingsmodel sker med inddragelse af alle de aktører på det uddannelsespolitiske område, som er omfattet af reglerne for elevfordeling. Foreningen finder det desuden væsentligt, at en kommende aftale om elevfordeling forankres bredest muligt i Folketinget. Det samme gælder de kommende forhandlinger om ændrede adgangskrav for de gymnasiale uddannelser. Et så centralt område som reglerne for optagelse og fordeling af elever bør ske i samråd med uddannelsessektoren og med bred politisk opbakning, så vilkårene for elever/kursister og de institutioner, som skal håndtere dem, ikke påvirkes af skiftende politiske flertal.

Usikker situation for eftertilmeldere på hf, der ikke søger direkte efter 9. og 10. klasse

Danske HF & VUC bemærker, at lovforslaget fortsat ikke tager hånd om, at en gruppe ansøgere til to-årig hf – nemlig de ansøgere, der ikke kommer direkte fra 9. eller 10. klasse og som ikke søger inden fristen i marts – fremadrettet vil få en meget lang sagsbehandlingstid for deres ansøgninger, idet regionerne vil skulle fordele disse ansøgere sammen med andre "ufordelte ansøgere" i juni/juli måned.

Vi finder det uhensigtsmæssigt, at denne ansøgergruppe ikke som hidtil løbende kan få behandlet deres ansøgning og afklaret eventuelle støttebehov af den institution, de har ansøgt om optagelse på. Samtidigt indgår forventet antal eftertilmeldere fortsat heller ikke i kapacitetsfastsættelsen for institutionerne, hvilket skaber usikkerhed for, om og hvor der er plads til at optage dem.

Der kan være mange legitime årsager til, at ansøgere, der ikke søger direkte efter 9. og 10. klasse, indsender deres ansøgning efter fristen – eksempelvis at ansøgeren falder fra en anden uddannelsestype eller bliver opsagt på sin arbejdsplads efter marts måned. Problemet kan altså ikke løses alene gennem flere oplysningsindsatser om at ansøge rettidigt.

Som forening er vores erfaring med denne ansøgergruppe, at en del af dem står i en usikker eller sårbar livssituation, og derfor er det vores klare vurdering, at det for dem kan have en afskrækkende virkning at blive mødt af en langtrukket og usikker ansøgningsproces. Hvis disse

ansøgere opgiver at påbegynde hf-uddannelsen som følge af en langtrukken ansøgningsproces, kan det således føre til, at gruppen af unge udenfor job og uddannelse forøges (i 2021 var antallet af eftermeldere på den toårige hf knap 3.000 elever ud af i alt 9.700 ansøgere).

Det er vores opfattelse, at ovenstående er en utilsigtet konsekvens af den nye elevfordelingsaftale og ikke et udtryk for et politisk prioritering blandt de daværende forligspartier. Vi konstaterer samtidigt, at indeværende elevfordelingsaftalen fortsat tager sigte på at bevare uddannelsesdækningen i hele landet. Et formål som ikke understøttes af, at institutionernes mulighed for at planlægge optaget af eftermeldere fremadrettet besværliggøres.

Forslag til ændring

Danske HF & VUC foreslår, at det forventede antal eftermeldere tælles med i både den foreløbige og den endelig optagekapacitet for de enkelte afdelinger ved at tage udgangspunkt i elevtallet fra 1. september året før.

Herudover bør eftermeldere, som ikke søger direkte fra 9. eller 10. klasse, få deres ansøgning behandlet af 1. prioritetsinstitutionen, så disse har mulighed for løbende at optage ansøgere, der søger efter fristen i optagelse.dk. Hvis 1. prioritetsinstitutionen ikke har plads til en ansøgeren, skal institutionen sende ansøgningen videre til 2. prioritetsinstitutionen.

Ansøgere til treårig hf og ASF-klasser

Danske HF & VUC finder det desuden problematisk, at ansøgere til de såkaldte ASF-klasser og ansøgere til treårig hf-forløb fortsat ikke fordeles direkte af den pågældende ansøgers først prioriterede institution. Foreningen mener, at håndteringen af denne gruppe også bør foregå håndholdt, så det enkelte institutionen med disse udbud står for at vurdere hvilke ansøgere, der er kvalificerede til og har de bedste forudsætninger for at gennemføre uddannelsen, såfremt der er flere førstprioritetsansøgere, end institutionen har pladser til. Dermed vil der også sikres en dialog mellem institutionen og kommunen om hvilke alternative uddannelses tilbud, ansøgeren kan tilbydes, hvis de ikke optages på uddannelsen.

Vi står naturligvis til rådighed for en uddybning af ovenstående bemærkninger.

Venlig hilsen

Pernille Brøndum, formand for Danske HF & VUC
Ulla Koch, formand for Danske HF & VUC (Bestyrelserne)

24. februar 2023

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet

Att.: aarjk@uvm.dk

”Høring – afstandszoner”

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24).

Tak for det fremsendte høringsmateriale og udkast til lovforslag.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening har nogle indledende bemærkninger og nogle bemærkninger til enkelte elementer i lovforslaget.

Indledende bemærkninger

Lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedr. kapacitetsfastlæggelse og elevfordeling havde som formål, dels at modvirke en skæv elevfordeling i landets tre største byer, dels at sikre et fortsat og tilstrækkeligt elevgrundlag for de truede gymnasier i de tyndere befolkede dele af landet.

Med det fremsendte forslag om midlertidig ændring af lov 880 vil det første formål ikke længere kunne opnås. Det er stærkt beklageligt, da den skæve elevfordeling ikke fjernes eller modvirkes ved at fjerne bestemmelsen om fordeling på baggrund af forældreindkomst.

Med hensyn til det andet hovedformål ændrer den nye lov ikke noget, da bestemmelserne om prioritet og transporttid samt om central og stram kapacitetsstyring og minimumskapacitet fastholdes.

Bemærkninger til enkelte elementer i lovforslaget og konsekvenser af lovforslaget.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening (GBF) har støttet intentionerne i lov 880 om etablering af fordelingszoner for at afhjælpe den skæve elevfordeling, men det har været vanskeligt at forklare og skabe forståelse for, at fordeling efter forældreindkomst er den rette metode til at opnå den ønskede balance og GBF havde gerne set et andet kriterium til at opnå dette mål.

Med den foreslåede ændring bliver der nu mulighed for at erstatte bestemmelsen om fordeling efter forældreindkomst med et andet kriterium eller andre bestemmelser, som kan have samme effekt: Modvirke den skæve elevfordeling på en række gymnasiale uddannelser i de større byer. Men det betyder samtidig, at den skæve elevfordeling vil fortsætte også for optaget 2023.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det positivt, at der med lovforslaget fastholdes stram kapacitetsstyring, minimumskapacitet og ligestilling af alle de gymnasiale uddannelser, så de alle omfattes af lovens bestemmelser om elevfordeling og kapacitetsstyring.

Det fremsatte lovforslag har en række u hensigtsmæssige afledte konsekvenser, jf. bemærkninger til lovforslaget, uden at den fulde konsekvens fremgår af lovforslaget, men må forventes at fremgå af den kommende bekendtgørelse til implementering af loven.

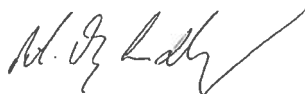
Det anføres i bemærkninger til lovforslaget, at "Lovforslaget vil indebære, at perioden, i hvilken ansøgere kan søge om optagelse til en ungdomsuddannelse i foråret 2023 bliver kortere end hidtidige år, og at ansøgningsfristen bliver udskudt."

Vi har i vores høringsvar til udkast af 15. juni 2022 til bekendtgørelse om kapacitetsfastlæggelse, zoner og profilgymnasier gjort opmærksom på, at den fastlagte procedure for kapacitetsfastlæggelse og efterfølgende fordeling af elever betyder, at de enkelte institutioner senere end tidligere får besked om antal optagne elever, hvilket giver en række problemer med planlægning af kommende skoleår med usikkerhed for økonomi og medarbejdere.

Med denne lov vil ansøgningsfristen som anført blive yderligere udskudt, hvilket forstærker problemer for institutionernes planlægning af kommende skoleår. Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det dybt beklageligt.

Ifølge det fremlagte forslag, skal loven kun gælde for ét år og ophøre pr. 1. januar 2024, idet der straks igangsættes et arbejde med at udforme en mere permanent model for elevfordeling med intention om at modvirke den skæve elevfordeling i de større byer og fastholde det brede udbud af uddannelser over hele landet. Gymnasiernes Bestyrelsesforening ser frem til dette arbejde og vil gerne bidrage til denne proces. Det er vores opfattelse, at det i en sådan ny lovgivning fortsat vil være hensigtsmæssigt at fastlægge to modeller: én model, der skal modvirke den skæve elevfordeling i de større byer, og én model, der skal understøtte det brede udbud af uddannelser over hele landet.

Med venlig hilsen

Nils-Georg Lundberg
Formand for Gymnasiernes Bestyrelsesforening

Til Børne- og Undervisningsministeriet

Svar på høring om elevfordeling på de gymnasiale ungdomsuddannelser

Børne- og Undervisningsministeriet har den 4. januar 2023 sendt et udkast til ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. til Landdistrikternes Fællesråd i høring.

Landdistrikternes Fællesråd bemærker, at ændringen har til hensigt at følge op på det i regeringsgrundlaget fremlagte ønske om at tilbagerulle aftalen om elevfordeling, så kriteriet om forældres indkomst i elevfordelingen på gymnasier ikke længere er gældende. Derimod ønsker regeringen at gå videre med tiltag, der sigter efter, at gymnasier i de mindre befolkede områder ikke lukker.

Landdistrikternes Fællesråd vurderer det for afgørende og meget vigtigt, at man vil fastholde den del af aftalen, der skal sikre uddannelsesmulighederne for unge i tyndt-befolkede områder.

Derudover har Landdistrikternes Fællesråd følgende bemærkninger til udkastet til lovforslaget:

1) Taxameterreform

Landdistrikternes Fællesråd opfordrer til at fastholde ambitionen om en taxameterreform, der tilgodeser en bred uddannelsesdækning. Der er behov for at stabilisere institutionerne økonomi ved et øget, langsigtet grundtilskud med henblik på at gøre tilskudssystemet mindre aktivitetsafhængig. Derudover bør tilskudssystemet justeres således, at det i højere grad understøtter de mindre ungdomsuddannelser i landdistrikterne ved at øge grund- og udkanttilskuddet. Et ændret taxametersystem kan med fordel indbygge elementer, der også kompenserer for de små klasser/hold, der ofte er på mindre ungdomsuddannelsesinstitutioner. Det vil være med til at understøtte formålet med elevfordelingsmodellen og en bred uddannelsesdækning i hele Danmark.

2) Kapacitetsfastsættelsen for ungdomsuddannelsesinstitutioner med flere gymnasiale uddannelser

Landdistrikternes Fællesråd noterer sig, at der ifølge lov nr. 880 af 21. juni 2022 er fastlagt en minimumskapacitet på 84 elever samlet set for de omfattende gymnasiale uddannelser, hvis en institution har flere af disse uddannelser. Det betyder, at i tilfælde hvor en gymnasial institution har flere uddannelser, herunder f.eks. både stx, hf, htx og hhx, vil hele den gymnasiale uddannelse omfattes af minimumskapaciteten på 84 elever.

Landdistrikternes Fællesråd
Rådhusgade 100
DK-8300 Odder
Tlf.: 61 313 636
Email: mail@landdistrikterne.dk
www.landdistrikterne.dk

CVR: 20257180

Dato: 24.01.2023

Enhed: Sekretariatet

Sagsbehandler:
SLB

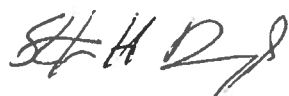
Landdistrikternes Fællesråd gør opmærksom på, at det kan være absolut afgørende for en reel effekt af minimumskapaciteten i de tyndtbefolkede områder at hæve minimumskapaciteten for de gymnasiale institutioner, der tilbyder flere forskellige uddannelser. Konkret foreslår Fællesrådet, at minimumskapaciteten ganges med en faktor for hver ekstra uddannelse, en institution tilbyder. Det kan oplagt være 30 pct, således at en institution, der tilbyder både stx og hhx, har en minimumskapacitet på 109 elever, mens minimumskapaciteten for institutioner, der har tre forskellige uddannelser, fastsættes til 130 elever. Faktoren er degressivt, så uddannelse nr. 2 giver en procentuel større stigning i kapacitetsfastsættelsen end uddannelse nr. 3 og 4. Baggrunden herfor er, at elevpotentialer for de første to uddannelser ofte er større end de resterende. På den baggrund vil kapacitetsfastsættelsen se således ud:

- To uddannelser: 84 elever +30 pct. = 109 elever
- Tre uddannelser: 84 elever + (30+25 pct.) = 130 elever
- Fire uddannelser: 84 elever + (30+25+20 pct.) = 147 elever

Baggrunden for at hæve minimumskapaciteten for institutioner med flere gymnasiale uddannelser er, at det skaber en tilskyndelse for institutionerne til som minimum at opretholde de eksisterende uddannelser og forhåbentlig på sigt etablere flere uddannelses tilbud for de unge i lokalområdet. Det vil sikre, at alle landets unge har god adgang til gymnasiale uddannelser tæt på, hvor de bor, fordi unge der ønsker en specifik gymnasial uddannelse ikke skal transportere sig langt for at få sine ønsker indfriet. Det er vigtigt, fordi det for nogen kan være så langt, at man ikke vælger uddannelse frit eller ikke får de samme muligheder som unge i de større byer. På den måde kan kapacitetsfastsættelsen fungere som incitament for unge til at fastholde deres bopæl i tyndtbefolkede områder samt have en indirekte positiv effekt på bosætning i en kommune. Endelig kan det også have en positiv betydning for erhvervslivets rekrutteringsgrundlag på sigt.

Med venlig hilsen

Landdistrikternes Fællesråd

Steffen Damsgaard
Formand

Hørings svar vedr. forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (afstandszoner i skoleåret 2023/2024)

KL har modtaget lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (afstandszoner i skoleåret 2023/2024) i høring.

KL er positive overfor, at der i forslaget forsat er fokus på gymnasiale ungdomsuddannelser i yderområder og at sikre lige uddannelsesmuligheder for unge over alt i landet. Samtidig bakker KL op om, at elevernes uddannelsesønsker forsat vægtes højt.

KL bemærker, at lovforslaget medfører en afkortet ansøgningsperiode for optagelse og udskudt ansøgningsfrist for optag på alle ungdomsuddannelser, hvilket må forventes at øge henvendelser fra unge og forældre til bl.a. de kommunale uddannelsesvejledere.

KL bemærker, at regeringen vil fremsætte en ny model, som modvirker en skæv elevsammensætning især i de større byer. I den forbindelse vil KL gøre opmærksom på, at der i den nye model bør tages højde for lokale forhold i fordelingen af elever.

Det bemærkes, at det ikke har været muligt at foretage en politisk behandling af lovforslaget indenfor høringsfristen. Nærværende høringssvar afgives derfor med forbehold for efterfølgende politisk behandling

Med venlig hilsen

Peter Pannula Toft
Børn og skolechef

Dato: 24. januar 2023

Sags ID: SAG-2023-00073
Dok. ID: 3289919

E-mail: FMFS@kl.dk
Direkte: 3370 3708

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

Høring om afstandszone i skoleåret 2023/24

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) og Gymnasieskolernes Lærerforening (GL) er stærkt bekymrede over det fremlagte lovforslag, der på kort sigt udmønter regeringens beslutning om, at fordelingskriteriet forældreindkomst skal fjernes fra den nye elevfordelingsmodel. Der har været en del ændringer og udskydelser i forbindelse med elevfordelingen. Ændringer, der har store konsekvenser for eleverne, men også for skolerne og de ansatte. Især de ansatte på de seks skoler uden optag i år har været udsat for et urimeligt stort pres med ændringer og indsatser, der endnu ikke er afklaret.

Gymnasiesektoren har længe arbejdet for politisk handling i forhold til fordeling af de gymnasiale elever. Derfor har DGS og GL også støttet op om elevfordelingsaftalen fra 10. juni 2021, der havde to formål: For det første skulle den sikre de mindre gymnasier i de tyndt befolkede områder, og for det andet skulle den sikre en balanceret elevsammensætning på det enkelte gymnasium, der i højere grad afspejler sammensætningen i lokalsamfundet.

Med lovforslaget gøres de fem fordelingszoner til afstandszone, så der ikke fordeles på forældreindkomst. Dermed fjernes størstedelen af løsningen på udfordringerne omkring skæv elevsammensætning, øget polarisering og få ansøgere på en del gymnasier i de store byer. Problemet er mest presserende for de seks gymnasier, der med aftalen ikke måtte optage elever i indeværende skoleår. Det var planen, at disse skoler skulle have en ny start fra det kommende skoleår. En start, skolerne nu må se langt efter, og det efterlader dem i en meget vanskelig og urimelig situation. Danske Gymnasier, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning og Gymnasieskolernes Lærerforening har sendt et brev til ministeren og de politiske ordførere netop om denne problemstilling. Vi ser et akut behov for en politisk beslutning, der skaber et solidt fundament for de seks skoler, både økonomisk og elevmæssigt. Konkret foreslår vi følgende på kort sigt:

- Der skal være en stram kapacitetsstyring i områderne/regionerne omkring de seks gymnasier, så de er sikret elever til et rimeligt antal 1.g-/1.hf-klasser, tæt på fuld kapacitet fra skoleåret 2023/24.
- Skoler, der oplever at elever skifter væk fra skolen, skal beholde det elevudløsende taxameter i det igangværende skoleår, uanset hvornår skiftet sker.
- Ministeriet fastholder, formidler og følger op på reglerne omkring afskaffelse af ventelister – så skoleskift, der ikke følger reglerne, forhindres.

Ministeren har tilkendegivet, at der vil blive taget særligt hensyn til de seks institutioner i forbindelse med den igangværende kapacitetsfastsættelsesproces med sigte på at holde hånden under deres elevgrundlag. Dette er ikke sket i udmeldingen af de beregningstekniske kapaciteter, så vi ser frem til det sker i de midlertidige kapaciteter, der udmeldes i februar. Vi opfordrer fortsat til, at de ovenstående tiltag implementeres inden skoleåret 23/24.

Det er væsentligt, at vurdering og godkendelse af profilgymnasier i høj grad sker med øje for de konsekvenser, det kan have for den skæve elevsammensætning – både for de skoler med skæv elevsammensætning og for de små skoler i provinsen. Når fordelingszonerne afskaffes, vil profilgymnasier i højere grad kunne være forvridende for fordelingen i "de tidligere fordelingszoner" – og umiddelbart har regionerne ikke kunnet nå at tage afskaffelsen med i deres overvejelser i forbindelse med godkendelsen af profiler. DGS og GL

vil derfor foreslå, at det for skoleåret 2023/24 ikke tillades at godkende nye profilskoler – alternativt, at der sker en kritisk gennemgang af de profilgymnasier, som regionerne måtte have godkendt.

DGS og GL ser positivt på, at de øvrige elementer i aftalen trods alt fastholdes, så der fortsat sker en central fastsættelse af kapaciteten for alle de gymnasiale uddannelser med fokus på at understøtte de mindre gymnasier/afdelinger. Det er vores forventning, at man vil bruge stram kapacitetsstyring til at holde hånden under de udsatte institutioner. Det betyder, at nogle af de største og mest populære institutioner over en periode skal reduceres lidt i kapacitet. Man skal kunne se effekt af stram kapacitetsstyring, hvor der er behov for det. Med de udmeldte beregningstekniske kapaciteter har der været flere skoler, der har været overraskede over at få større kapacitet – en overraskelse som vi deler. Det er vores klare forventning, at der rettes op på denne skævhed i næste fase af kapacitetsfastsættelsen.

Problemet med eftertilmeldingerne på hf skal også håndteres. Vi opfordrer her til, at der findes en løsning, hvor eftertilmeldingerne indgår som en særskilt del af kapacitetsudmeldingerne med mulighed for, at skolerne selv håndterer eftertilmeldingerne, der ikke kommer direkte fra grundskolen.

I forbindelse med hele kapacitetsfastsættelsen opfordrer vi desuden til, at der arbejdes for:

- at sikre at den lange proces omkring kapacitetsfastsættelsen ikke har u hensigtsmæssige konsekvenser for beskæftigelse og skolernes økonomi,
- at den forventede søgning og de udmeldte kapaciteter afstemmes lokalt
- at kapaciteterne tager hensyn til konsekvenserne af eventuelle krydssøgninger
- at minimumskapaciteten genovervejes – især for skoler med flere gymnasiale udbud
- at de små skoler i provinsen ikke får deres kapacitet afrundet nedad.

GL har sendt en uddybende opfølgning på u hensigtsmæssighederne ved den beregningstekniske kapacitet til Børne- og Undervisningsministeriet.

DGS og GL er bekymrede over, at der ikke er udarbejdet konsekvensberegninger og tidsfrister for den midlertidige model for 2023/24.

Vi er ligeledes stærkt bekymrede over, at regeringen på nuværende tidspunkt ikke er kommet med forslag til en fremtidig model. Det er afgørende for os, at modellen både kan sikre en mere balanceret elevsammensætning og holde hånden under de små gymnasiale udbud i de tyndt befolkede egne. Samtidig er det afgørende, at der kommer en hurtig afklaring. Vi ser derfor frem til hurtigst muligt at blive inddraget i udformningen af en ny model - sammen med områdets øvrige aktører.

Med venlig hilsen

Madeleine Steenberg Williams
Forkvinde for DGS

Tomas Kepler
Formand for GL

**DANSKE
GYMNASIER**

Ny Vestergade 13, st.
1471 København K

Danskegymnasier.dk
mail@danskegymnasier.dk

+45 3318 8260

Børne- og Undervisningsministeriet
Att. Juridisk Kontor, Departementet

S. 1
25. januar 2023

Høring vedr. ændringslovforslag om afstandszoner 2023/24

Danske Gymnasier har den 4. januar 2023 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24) og takker for muligheden for at komme med bemærkninger til det fremsendte lovudkast.

Danske Gymnasier
D +45 3318 8260
mail@danskegymnasier.dk

Danske Gymnasier går ind for elevfordeling men har flere gange tilkendegivet, at foreningen er imod forældreindkomst som fordelingskriterium til gymnasiet. Derfor tager foreningen regeringens ønske om at tilbagerulle den del af elevfordelingsaftalen af juni 2021, som vedrører elevfordeling på gymnasier på baggrund af forældres indkomst, til efterretning. Foreningen ønsker dog at bemærke, at tilbagerulningen sker på et så fremskredent tidspunkt, at tidsplanen for implementeringen af elevfordelingsaftalen samt for orientering af de kommende ansøgere til gymnasiet er stærkt udfordret og kræver en grundig informationsindsats fra Børne- og Undervisningsministeriets side.

I den forbindelse vil Danske Gymnasier opfordre regeringen og de øvrige partier i Folketinget til, at der fremover stræbes efter at indgå brede politiske aftaler om de udfordringer, der skal løses på undervisningsområdet. Denne opfordring skal ses i lyset af, at foreningen mener, at undervisningsområdet er af så afgørende betydning for Danmark, at der her må og skal etableres løsninger, der er så gennearbejdede, gennemsigtige og langtidsholdbare, at elever, forældre og uddannelsesinstitutioner ikke kommer i klemme mellem skiftende politiske flertal.

Konkret ønsker Danske Gymnasier at bemærke følgende til det fremsendte lovudkast:

- Forældreindkomstkriteriet for elevfordeling, som havde til formål at modvirke polarisering på gymnasierne i de store byer, sættes med ændringslovforslaget ud af kraft. Hidtil har det været muligt at fastsætte lokale elevfordelingsregler, hvilket blandt andet har været gjort i Aarhus, hvor den såkaldte KUO-model har mindsket polariseringen. Lovhjemlen til at fastsætte lokale elevfordelingsregler er imidlertid bortfaldet, og ændringslovforslaget risikerer derfor at ramme de områder, hvor der har været fastsat lokale regler, særligt hårdt. Det samme gælder for de gymnasier, der i indeværende skoleår er omfattet af det midlertidige stop for optag, og som havde udsigt til en ny elevfordeling. Danske Gymnasier opfordrer til, at der hurtigt findes en model til at løse polariseringsproblematikken, så denne kan få virkning fra skoleåret 2024/25. Foreningen bidrager gerne med konkrete løsningsforslag.
- Foreningen ønsker, at BUVVM i forbindelse med en ny model stiller data til rådighed via Danmarks Statistiks forskeradgang, så det bliver muligt at analysere effekten af den nye lov.
- Afkortningen af ansøgningsperioden og udskydelsen af ansøgningsfristen for optagelse på samtlige ungdomsuddannelser i 2023, der er affødt af det sene ændringsforslag, vil medføre en meget presset ansøgnings- og optagelsesproces for både ansøgere og uddannelsesinstitutioner. Det er derfor helt afgørende, at der ikke sker yderligere forsinkelser i denne proces, da både ansøgere og gymnasier efter indførelse af den nye centrale elevfordelingsmodel i forvejen vil få meget sent besked om pladsreservation og optagelse. Konkret betyder den nye, meget langstrakte fordelings- og optagelsesproces, at eleverne får meget sent besked om hvor de er optaget og at gymnasiernes vilkår for planlægning og økonomistyring er blevet stærkt forringet.

I forlængelse af ovenstående ønsker Danske Gymnasier desuden at gøre opmærksom på følgende, som relaterer sig til den fortsatte implementering af elevfordelingsmodellen:

- Det er efter Danske Gymnasiers mening problematisk, at ansøgere til de såkaldte ASF-klasser og ansøgere til treårig hf-forløb ikke fordeles direkte af den pågældende ansøgers først prioriterede institution. Dette indebærer en potentielt u hensigtsmæssig fordeling af denne gruppe af ansøgere. Som Danske Gymnasier har forstået det, ligger det i den nuværende

model, at det er den centrale fordelingsmekanisme, der kommer til at skulle prioritere mellem ansøgere til ovenstående tilbud, hvis der er flere kvalificerede ansøgere end den enkelte først prioriterede institution har pladser til. Da der er tale om en gruppe af sårbare elever, der i særlig grad har brug for en håndholdt indsats, bør det være institutionen, der vurderer hvem af ansøgerne, der kvalificerer sig bedst og har de bedste forudsætninger for at gennemføre uddannelsen. Det sker fx gennem en visitationsproces og dialog med kommunen. Det sikrer også, at kommunen kan anvise ansøgere til ASF eller treårig hf, som ikke optages, alternative uddannelsestilbud.

S. 3
25. januar 2023

- Der er en lignende problematik om eftertilmeldere til toårig hf, hvor en håndholdt indsats også er nødvendig. Danske Gymnasier foreslår, at både de foreløbige og de endelige kapaciteter for hf, som BUVM fastsætter, også omfatter ansøgere, der søger senere end ansøgningsfristen (eftertilmeldere). Det kan ske ved at tage udgangspunkt i elevtallet fra 1. september året før. Dvs. at kapacitetsfastsættelsen ikke kun skal vedrøre rettidige ansøgere som nu. Foreningen foreslår også, at ansøgninger efter ansøgningsfristen fra ansøgere, der ikke søger direkte fra 9. eller 10. klasse, håndteres af 1. prioritetsinstitutionen. Præciseringen af, at det gælder ansøgere, der ikke søger direkte fra 9. og 10. klasse, skal sikre, at der ikke skabes incitament til generelt at søge efter ansøgningsfristen. Hvis 1. prioritetsinstitutionen ikke har plads til en ansøger, der søger senere end ansøgningsfristen og ikke søger direkte fra 9. eller 10. klasse, inden for kapaciteten, skal institutionen sende ansøgningen videre til 2. prioritetsinstitutionen.
- Endelig er den håndholdte indsats også vigtig for de private og offentlige toårige stx-udbud, og institutionerne bør kunne tilgå de ansøgninger, der kommer i optagelse.dk, straks efter, de er registreret her. Toårig stx er ikke omfattet af elevfordelingsmodellen, hvorfor det vil være uhensigtsmæssigt, hvis modellen skal stå i vejen for at sikre en let og ubesværet optagelse af ansøgerne til netop disse udbud.
- Ansøgere til pre-IB, der ikke har tilstrækkelige danskundskaber til at kunne optages på stx, hhx, htx eller hf, bør kunne optages direkte af institutionen uden om optagelse.dk, da systemet er svært for ikke-dansktalende.

Danske Gymnasier stiller sig naturligvis gerne til rådighed for et eventuelt møde med børne- og undervisningsministeren for at uddybe ovenstående.

Med venlig hilsen

Henrik Nevers
Formand

S. 4
25. januar 2023

København d. 25. januar 2023

Til
Børne- og Undervisningsministeriet,
Departementet

Fremsendt som e-mail til aarjk@uvm.dk med følgende angivelse i emnefeltet "Høring – Afstandszoener". Danmarks Private Skoler".

Vedr. høring over forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoener i skoleåret 2023/24)

I høringsbrev af 4. januar 2023 anmoder Børne- og Undervisningsministeriet om eventuelle bemærkninger vedrørende ovenstående. Foreningen Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier takker for muligheden til at give vores synspunkter til kende.

Vi har følgende bemærkninger:

Principielle bemærkninger

Foreningen går ind for det frie skolevalg, uanset om det er til offentlige eller frie og private grundskoler og ungdomsuddannelser. Vi finder det bekymrende, hver gang børn, unge og forældres frie valg indskrænkes. I vores optik handler det principielt om, hvor grænsen går mellem borgernes frihed og statens bestemmelsesret. Den oprindelige elevfordelingsmodel for de gymnasiale uddannelser, der nu foreslås ændringer i, er et udtryk for en tankegang, hvor skoler og uddannelsesinstitutioner i høj grad gøres til redskaber til at løse samfundsmæssige udfordringer i bred forstand på bekostning af forældre og elevers selvbestemmelse. Vi er, jf. ovenstående, tilfredse med tilbagerulningen af aftalen om elevfordeling fra juni 2021, så kriteriet om forældres indkomst i elevfordelingen på gymnasier ikke længere er gældende. Vi noterer os dog med nogen bekymring, at der er lagt op til forhandling af en ny model, der skal modvirke en "skæv elevsammensætning". Vi er bekymrede for, at også en ny model vil tilsidesætte elevers selvbestemmelse og frie valg. Vi anerkender, at afstandskriteriet kan være en hensigtsmæssig løsning i relation til bevarelsen af uddannelsesinstitutioner i tyndt befolkede områder.

Vil forældres indkomst de facto forsat være et kriterie?

Vi noterer os, at det er hensigten, at regeringen senere vil fremsætte et lovforslag, som varigt fjerner forældreindkomst som kriterium, men at der samtidig i udkastet (side 16, afsnit 2) fastslås, at Styrelsen for It og Læring også for ansøgere til skoleåret 2023/24 vil indhente oplysninger om ansøgernes forældres indkomst hos Told og Skatteforvaltningen, og at disse oplysninger bl.a. vil blive brugt til beregninger af *zonetyper* til optaget til skoleåret 2024/25.

Det er stærkt betænkeligt, hvis ovenstående de facto betyder, at forældres indkomst (alligevel) vil være et kriterie i den fremtidige fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser.

Konsekvenser for frie og private gymnasiale uddannelser

Elevfordelingsmodellen for de offentlige gymnasiale uddannelser, der nu foreslås ændringer i, har fået stor betydning for de private gymnasiale uddannelser. Der er konkret i forbindelse med den oprindelige elevfordelingsaftale lavet ændringer i Bekendtgørelse af lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser (§8.b) om et tilskudsloft (en de facto elevkapacitetsbegrænsning). I det nærværende lovudkast er der ikke lagt op til, at §8.b som konsekvens skal slettes, hvilket er dybt problematisk, som vi vil uddybe nedenfor.

Tilskudsloft/kapacitetsbegrænsning fastholdes

Bevæggrunden for ændringen i Lov om private institutioner for gymnasiale uddannelse (et tilskudsloft) var en politisk bekymring for, at en aftalt offentlig elevfordelingsordning ville medføre, at flere elever ville

Vi er organisationen for frie og private grundskoler og gymnasiale uddannelser fordelt over hele Danmark. På vores skoler har tusinde elever deres daglige gang og undervisning. Vi udvikler muligheden for at drive frie skoler, der uddanner og danner børn og unge til fremtidens fællesskaber.

vælge frie og private gymnasier. Foreningen finder det dybt kritisabelt, at man ved at lave en de facto kapacitetsbegrænsning på de frie og private gymnasiale uddannelser vil forhindre unge og deres forældre i at vælge et værdibåret, frit og privat uddannelses tilbud. Man begrænser det frie initiativ og mulighederne for alternative uddannelser.

Muligheden for et tilskudsloft (kapacitetsbegrænsningen) for frie og private gymnasier fastholdes uagtet en vedtagelse om nærværende Lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24).

En fjernelse af "fordelingszoner" er ikke nok

I nærværende udkast til Lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24) fremgår det (side 16, afsnit 4), at *"forslaget ikke vil få afledte konsekvenser for de private gymnasier, der jf. § 8 b, stk. 1 og 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser er underlagt et tilskudsloft. Dette følger, jf. udkastet, af, at ingen private gymnasier overgår fra at være beliggende i en fordelingszone til at være beliggende i en afstandszon, jf. § 11 d, stk. 2 og 3, i lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse og således ikke vil være omfattet af nævnte § 8 b, stk. 2, i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser."*

Hvis man kun tager § 8 b, stk. 2 i betragtning, er der rigtigt nok ikke afledte konsekvenser, men det, at man ikke tager konsekvensen og fjerner hele §8.b i lov om private institutioner for gymnasiale uddannelser har stor betydning.

Navngivne kommuner, ikke "Fordelingszoner"

I §8.b, stk. 1 benytter man ikke begrebet "Fordelingszoner", men angiver i stedet navngivne kommuner. Man må altså forstå, at tilskudsloftet for frie og private institutioner i disse kommuner kan fastholdes, uanset om der fremadrettet vil eksistere - eller være et begreb benævnt - "Fordelingszoner" i elevfordelingsmodeller for de offentlige skoler.

Den siddende minister kan beslutte, hvor mange elever, der må optages

I §8.b, stk. 3 fremgår det, at: *"Børne- og undervisningsministeren fastsætter i forbindelse med godkendelse af skoler og kurser efter § 1 et tilskudsloft for, hvor mange elever skolen eller kurset vil kunne få tilskud til."*

Man fastholder altså også muligheden for, at den siddende minister, til enhver tid, kan beslutte, hvor mange elever et nyt frit og privat gymnasialt undervisningstilbud må optage. Muligheden for at optage elever har selvsagt betydning for, om et nyt frit og privat tilbud kan starte, eller om det overhovedet er levedygtigt. Dette er bekymrende.

Vi står til rådighed for uddybning af høringsvaret.

Karsten Suhr, formand

ks@privateskoler.dk

Danmarks Private Skoler

grundskoler & gymnasier
Ny Kongensgade 15, 3.
1472 København K

Departementet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Den 24. januar 2023

Vedrørende sagsnr.: 22/22989

Høringssvar ift. forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24)

Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier (DEG) takker for muligheden for at afgive høringssvar til høring over forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen- og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24).

DEG vil indledningsvist rose regeringen for at afskaffe elevfordeling vha. indkomst og gøre alle zoner til afstandszoner. DEG var ikke glad for indkomst som fordelingskriterium og hilser samtidig den afledte simplificering af en meget kompleks model velkommen. Det, at alle ansøgere til de gymnasiale ungdomsuddannelser i skoleåret 2023/24 fordeles efter fordelingskriterierne for afstandszoner, gør eksempelvis, at elever og forældre i og nær de store byer ikke længere skal forstå to forskellige slags ansøgningsregler. Herunder de mange undtagelser fra reglen om at skulle angive mindst 4 prioriteter i fordelingszoner.

DEG vil også gerne kvittere for, at tidsplanen for optagelsesprocessen efter ansøgningstidspunktet fastholdes således, at tilbagemeldinger til skoler og ansøgere ikke forsinkes yderligere. Det er i forvejen meget lang tid at vente fra marts til juni på at få en afklaring ift., hvor og på hvilken uddannelse, man er optaget. Skolernes planlægning er i den grad også under pres med indførelse af elevfordelingsaftalen, og dette vil gå ud over SPS-elever og andre elever med særlige behov, da der ikke vil være tid inden opstart i august til at overlevere fra grund- og efterskoler samt at få godkendt SPS-støtte. Om muligt kunne ministeriets udmelding om endelig kapacitet og tildelte elever rykkes frem, da ministeriet ikke længere skal påsætte indkomstoplysninger på alle ansøgere, hvilket giver en tidsbesparelse.

DEG anerkender, at regeringen vil gå videre med de tiltag, der sigter efter, at gymnasier i de mindre befolkede områder ikke lukker (regeringsgrundlaget og lovudkastet side 3). DEG er dog skeptisk overfor, om kapacitetsstyringen effektivt vil sikre et bæredygtigt elevgrundlag på små gymnasieafdelinger i tyndtbefolkede områder.

- DEG anbefaler derfor, at ministeriet allerede i næste skoleår evaluerer modellens konsekvenser for elevoptag på de afdelinger/institutioner, der er tildelt minimumskapaciteter. Hvis modellen ikke fungerer efter hensigten på disse skoler eller har for store utilsigtede konsekvenser for elever på omkringliggende skoler, bør aftalen justeres til næste optagelsesrunde.

- DEG mener desuden, at en mere holdbar model vil være lokale løsninger kombineret med et gennemsyn af taxametrene, så små udbud (institutioner/afdelinger) i tyndtbefolkede områder kan understøttes økonomisk. Regeringen bør derfor hurtigst muligt genbesøge hele økonomien bag ungdomsuddannelserne for at sikre, at der kan opretholdes kvalitetsudbud i hele Danmark.

Med tilbagetrækning af indkomstkriteriet som fordelingsværktøj til at modvirke en skæv elevsammensætning på gymnasier i de større byer, vil et væsentligt greb til at løse problemerne med skæv elevsammensætning forsvinde ud af aftalen. DEG mener derfor, at det er vigtigt, at:

- Der findes en varig model, som kan sikre, at alle unge, uanset hudfarve og social status, får en ungdomsuddannelse. Da årsager og kontekst for den skæve elevsammensætning i nogle geografiske områder varierer rundt om i landet, foreslår DEG, at der findes lokale løsninger i stedet for en national model. Vi anbefaler også, at modellen tager udgangspunkt i, at unge skal tilbydes fagligt og socialt bæredygtige og attraktive tilbud, hvor de bor, og at modellen understøtter dette mål politisk og økonomisk. DEG anbefaler at undersøge, om campusdannelse kan anvendes som et greb, der giver mindre sårbarhed ift. det enkelte udbud på campus. Forskellige uddannelser (hhx, htx, stx, hf, eud og eux) appellerer til forskellige elevtyper. Dette ses fx på NEXT Sydvesten. DEG anbefaler kraftigt, at foreningerne inddrages i tilbivelsesprocessen af det forventede lovforslag til en varig model og at udvikling af modellen tildes den nødvendige tid til at finde en holdbar model.
- De nuværende stop-for-optag skoler bliver på kort sigt et særligt opmærksomhedspunkt. Stram kapacitetsstyring og styring af elevskift mellem institutioner kan muligvis sikre de hårdt tiltrængte elever på nogle af skolerne, mens det næppe løser problemet med skæv elevsammensætning, hvis befolknings sammensætningen i gymnasiets nærområde er skæv (jf lovudkastet side 8: "*Som konsekvens af det foreslåede om, at forældreindkomst ikke vil indgå som kriterium i fordelingen af ansøgere til skoleåret 2023/24, vil der dog i forbindelse med kapacitetsfastsættelsen for de enkelte institutioner og afdelinger ikke blive taget hensyn til, om kapaciteterne for det pågældende år kan understøtte en balanceret elevsammensætning målt på forældreindkomst og herkomst på institutionerne og afdelingerne eller på omkringliggende institutioner eller afdelinger*"). På kort sigt (2023-optaget) er det vigtigt, at stop-for-optag skolerne får et tilstrækkeligt elevoptag, og dermed miljø og økonomi, til, at eleverne oplever at have et godt fagligt og socialt miljø. Er det ikke muligt at tiltrække eller fordele nok elever til at dette sker, bør stop-for-optag skoler få skyggetaxameter i 2023/24 for de resterende elevpladser op til kapacitetsloftet. Samtidig bør disse skoler i skoleåret 2023/24 beholde taxameteret for elever, der skifter institution efter skolestart. Begge dele, så der sikres økonomi til at lave attraktive tilbud til eleverne på skolen og som kan tiltrække flere elever i de kommende år.

Tilbageværende bekymringspunkter er særligt:

Da det kun er indkomstkriteriet, der trækkes tilbage med justeringen, har DEG stadigvæk en række bekymringspunkter, som foreningen frygter bevirker, at der vil være risiko for, at der pga. elevfordelingsaftale optages færre elever på de erhvervgymnasiale uddannelser:

- 5 ud af 6 erhvervgymnasier har et årligt udsving i antal ansøgninger på over 10 procent. Samtidig er der mange små hhx- og htx-udbud, som er del af en større erhvervsskole med enten flere

afdelinger og/eller flere uddannelser. De store udsving i ansøgninger er hidtidigt løst ved, at erhvervsskolerne kunne udvise fleksibilitet ved at justere kapaciteten mellem uddannelser på samme afdeling eller mellem afdelinger. Hermed havde en afdeling mulighed for at imødekomme ansøgninger fra alle unge, der ønskede fx en htx-uddannelse. Problemet i elevfordelingsmodellen er, at der er vandtætte skotter i kapacitetsfastsættelsen mellem afdelinger på samme institutioner og mellem uddannelser på samme afdeling. Det er uhensigtsmæssigt for både elever og skoledrift.

- Kapacitetsberegningen tager udgangspunkt i ét enkelt år (i dette tilfælde 2021). Dette giver store skævheder i de beregningstekniske kapaciteter pga. de meget store årlige udsving i ansøgning til de enkelte hhx- og htx-udbud. Disse skævheder rammer hårdt, men særligt på små udbud i udkanten. Flere skoler i udkanten har fået tildelt en kapacitet i 2023, som er lavere end de samme skolars reelle optag i både 2021 og 2022. Dette vil gå ud over elever, som måske ikke får deres ønskede uddannelse, da der er for langt til næste udbud med samme uddannelse. Samtidig gør den lave kapacitet det sværere for de små erhvervsgymnasier at opretholde et bæredygtigt og attraktivt tilbud.
- Erhvervsgymnasiernes geografiske spredning kan i kombination med kapacitetsstyringen få den utilsigtede konsekvens, at der samlet set bliver flere gymnasieelever på stx og færre på hhx og htx. Mange elever prioriterer det at kunne gå på gymnasiet i en bestemt by eller lokalområde højere end valget af en bestemt gymnasial uddannelse. Dette ses ved krydssøgning, hvor elever har et hhx- eller htx-udbud som 1. prioritet og et stx-udbud i samme by/område som 2. prioritet eller omvendt. En DEG-undersøgelse viser, at de erhvervsgymnasiale uddannelser har langt flere krydssøgninger end de almengymnasiale uddannelser (28%). Hvis disse elever ikke kan optages på det ønskede hhx- eller htx-udbud i den by eller det lokalområde, de føler tilknytning til, vil de pga. krydssøgning *ikke* blive fordelt til et andet hhx- eller htx-udbud, men derimod til deres 2. eller 3. prioritet, som ofte vil være et stx-udbud i den by, hvor de ønsker at gå i skole. Med kapacitetsstyringen af de større hhx- og htx-udbud i byerne opnår man derfor ikke automatisk en styrkelse af de mindre hhx- og htx-udbud uden for de store byer. I stedet kan kapacitetsstyringen medføre, at flere elever ender på stx. En styrkelse af de mindre hhx- og htx-udbud uden for de større byer skal derfor opnås ad andre veje end den stramme kapacitetsstyring, som den tidligere regering fremlagde som det centrale værktøj i elevfordelingen.
- Den erhvervsgymnasiale sektor er en sektor, hvor hhx- og htx-udbud ligger geografisk spredt. Her er det et problem, at beregningerne bag de beregningstekniske kapaciteter ikke tager højde for lokale kommunale busruter og for "vinkezone" i landområder, der betyder at en bus uden for byerne skal stoppe, hvor og når en passager ønsker det på ruten, så passagerer kan stå af og på uden for de fastlagte stoppesteder. Hertil er flextrafik ordningen heller ikke en del af beregningerne. Alt sammen faktorer der forkorter rejsetiden i udkanten, men som ikke tæller med, når man beregner, hvor mange potentielle ansøgere, der bor inden for 45 minutter fra et gymnasium. Andre steder kører busserne direkte til det almene gymnasium, mens dette ikke er tilfældet for erhvervsgymnasierne, hvormed der vil være forskellige forudsætninger for transporttid. Da erhvervsgymnasiale udbud oftest ligger med længere afstand end stx vil der være

en risiko for, at elever vælger et stx-udbud, der ligger tættere på, hvis de ikke er sikre på, at der er kapacitet på det erhvervsgymnasiale udbud.

- I de større byer er et af kendetegnene ved erhvervsgymnasierne, at der er store institutioner med flere afdelinger, der har hver deres særlige kultur og studieretningsudbud, som de unge gerne rejser langt for. Her kan afstandskriteriet hæmme elevernes mobilitet og mulighed for at komme ind på den studieretning og det miljø, de brænder for, hvilket vil hæmme deres motivation for uddannelse.
- Modellen for fordeling af de 2 procent overkapacitet, som er tildelt hhx og htx, giver 12 store gymnasier en ekstra klasse. Vi har i DEG svært ved at se, hvordan dette kommer elever i hele landet, der ønsker hhx og htx, til gode. De 2 procent overkapacitet er under alle omstændigheder ikke nok til at imødekomme de store årlige udsving på erhvervsgymnasierne. Frygten ude i landet er derfor, at skoler må afvise ansøgere til hhx og htx pga. kapacitetsloft, eller at unge, der egentlig gerne ville søge hhx eller htx, vælger at søge strategisk og derfor søger det lokale stx af frygt for manglende pladser på det lokale hhx eller htx, der med skyggeprioritet kan sende dem langt væk hjemmefra.

DEG mener pga. ovenstående bekymringspunkter, at erhvervsgymnasierne skulle have været ud af aftalen eller som minimum, at aftalen skulle have været udskudt et år, så hele aftalen kunne være kigget efter i sømmene. Hvis det ikke kan være sådan, er det vigtigt, at ministeriet hurtigst muligt udarbejder en analyse af kapacitetsfastsættelses- og optagelsesproces samt disses konsekvenser, og herudfra vurderer behov for justeringer af fordelingsmodellen ift. de skævheder, der er i modellen for de erhvervsgymnasiale uddannelser. Det er helt centralt, at politikerne holder sig op på intentionen i elevfordelingsaftalen; at der ikke sker en uhensigtsmæssig glidning væk fra erhvervsgymnasierne pga. aftalen.

DEG mener herudover stadig, at en justering af elevfordelingsaftalen skal ske i sammenhæng med et eftersyn af taxametrene på de gymnasiale uddannelser således, at udbud af gymnasiale uddannelser ligestilles økonomisk i hele Danmark.

DEG mener desuden, at det er nødvendigt, at der på længere sigt foretages en grundig evaluering af aftalen og dens konsekvenser – både tilsigtede og utilsigtede konsekvenser – for optag, frafald, faglighed og trivsel. DEG anbefaler den nye regering at inddrage foreningerne tidligt i udviklingsprocessen og bruge den nødvendige tid i tilblivelsen af den nye varige model, således at det bliver en gennemtænkt model. DEG anbefaler også, at den nye regering prioriterer at knytte ekstern følgeforskning til aftalen, som har så stor betydning for unge menneskers gymnasieuddannelse. Alternativt beder DEG ministeriet overføre data vedr. elevernes ansøgningsprioriteter til forskerdatabasen, så eksterne organisationer og forskere kan udarbejde ekstern følgeforskning af konsekvenser af elevfordelingsaftalen.

Afslutningsvist ønsker DEG at påpege, at erhvervsgymnasierne ønsker at uddanne og løfte alle elever uanset etnicitet og socioøkonomisk status. DEG opfordrer derfor regeringen til, at den varige elevfordelingsaftale får elevernes perspektiv i centrum. Alle unge, der vælger gymnasiet, bør have frie og

lige muligheder for at vælge og gennemføre sin ønskede uddannelse med høj kvalitet i nærheden af, hvor de bor.

Med venlig hilsen

Jesper Nielsen, Direktør
Danske Erhvervsskoler- og Gymnasier

25-01-2023

EMN-2021-00823

1602289

Katrine Moltved

Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24)

Danske Regioner takker Børne- og Undervisningsministeriet for muligheden for at afgive bemærkninger til udkastet til lov om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. I dette høringssvar afgiver Danske Regioner bemærkninger på vegne af alle fem regioner. Høringssvaret er fremsendt med forbehold for Danske Regioners bestyrelses godkendelse ved møde den 2. februar 2023.

Danske Regioner arbejder for god geografisk uddannelsesdækning, der sikrer, at alle unge i hele landet har gode ungdomsuddannelsesmuligheder. Samtidig arbejder Danske Regioner for en balanceret elevsammensætning på ungdomsuddannelserne.

Danske Regioner tager til efterretning, at lovforslaget fjerner forældreindkomst som kriterie ved fordeling af elever til de gymnasiale uddannelser. Det er positivt i forhold til at sikre god uddannelsesdækning, at de øvrige elementer i den gældende lovgivning ikke er ændret, og at regionernes implementering af de nye regler for elevfordeling fortsætter uændret i samarbejde med Børne- og Undervisningsministeriet.

Uden elevfordelingskriterier, der er rettet mod at sikre en balanceret elevsammensætning, vil der være risiko for, at skoler, der i dag er udfordrede af en skæv elevsammensætning, kan blive yderligere udfordrede. Derfor vil Danske Regioner kvittere for, at der igangsættes et arbejde med at udvikle en ny model, der skal modvirke en skæv elevsammensætning. Danske Regioner bidrager gerne til arbejdet med at udvikle en ny model og deler gerne erfaringer med lokale elevfordelingsregler, fx KUO-modellen i Region Midtjylland, idet de lokale modeller også vil kunne videreudvikles.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

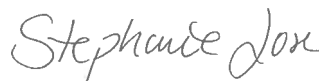
Danske Regioner vil endvidere bemærke, at ansøgernes transporttid til den søgte uddannelsesinstitution, grundet den nuværende beregningsmetode for transporttid, er et uhensigtsmæssigt fordelingskriterium. På grund af beregningsmetoden for transporttiden er transporttiden ikke kendt af ansøgerne på det tidspunkt, de søger, og transporttiden kan desuden variere fra beregningstidspunktet i marts til skolestart i august. Det er Danske Regioners vurdering, at fordeling efter transporttid vil føre til stor usikkerhed hos ansøgerne og resultere i mange klager over fordelingen. Danske Regioner foreslår derfor, at fordelingskriteriet justeres fra transporttid til afstand målt i kilometer, hvilket svarer til de hidtidige regler.

Danske Regioner vil desuden gerne benytte dette høringssvar til at takke ministeriet for det gode samarbejde om implementeringen af de nye elevfordelingsregler.

Venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand

Stephanie Lose
Næstformand